

ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ (ΣΠΠ ή ΙΒΑ) GR157 «ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΙΟΥ-ΣΙΚΙΝΟΥ-ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ» ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΜΠΕ ΤΟΥ «ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΕΣΧΑΣΕ) ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΟ 938 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΠΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ -ΠΙΚΡΙ ΝΕΡΟ-, ΣΤΗ ΝΗΣΟ ΙΟ, Π.Ε. ΘΗΡΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ»

Σύνταξη Μελέτης
Δημήτριος Αργυρόπουλος
Ιωάννα Ελευθερίου

Αθήνα
Μάιος 2021

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	1
1.1	Σκοπός της μελέτης	1
1.2	Νομοθετικό πλαίσιο εκπόνησης της ΕΟΑ για Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά .	1
2	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (Π.Μ.) & ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ (Π.Ε.Π.)	5
2.1	Περιοχή Μελέτης (Π.Μ.)	5
2.2	Περιοχή Έρευνας Πεδίου (Π.Ε.Π.)	5
3	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	6
3.1	Καταγραφή και ανάλυση των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος στην Περιοχή Μελέτης (Π.Μ.)	6
3.1.1	Συνοπτική περιγραφή της ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου»	6
3.1.2	Αναλυτική περιγραφή της Περιοχής Μελέτης (Π.Μ.)	6
3.2	Καταγραφή και ανάλυση των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος στην Περιοχή Έρευνας Πεδίου (Π.Ε.Π.)	12
3.2.1	Συλλογή δεδομένων κατά τις εργασίες πεδίου	12
4	ΔΕΟΥΣΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	18
4.1	Είδη Οрниθοπανίδας	18
4.2	Συμπεράσματα Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων	20
5	ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	21
5.1	Καταγραφή προτεινόμενων μέτρων, όρων και περιορισμών	21
5.2	Καταγραφή τρόπου παρακολούθησης και πιθανής αναθεώρησης κάθε προτεινόμενου μέτρου	22
6	ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	23
7	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	24

ΣΧΗΜΑΤΑ

Σχήμα 2.1-1	Σχηματική απεικόνιση των ορίων της Περιοχής Μελέτης (πράσινη σκίαση) και των ορίων του ΕΣΧΑΣΕ «Πικρί Νερό» στην νήσο Ίο	5
-------------	---	---

Σχήμα 3.1-1 Όρια ΣΠΠ GR157 (Πηγή: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία & Google Earth, 2021)	7
--	---

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 3.1-1 Είδη που αναφέρονται στο Άρθρο 4 της Κοινοτικής Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για την περιοχή μελέτης και αξιολόγησή τους	8
Πίνακας 3.1-2 Καθεστώς προστασίας των ειδών που αναφέρονται στο έντυπο περιγραφής της ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» και καθεστώς παρουσίας στον ευρύτερο Ελλαδικό χώρο	9
Πίνακας 3.2-1 Καθεστώς προστασίας των ειδών που παρατηρήθηκαν στην ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» και καθεστώς παρουσίας στον ευρύτερο Ελλαδικό χώρο	15

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

1.1 Σκοπός της μελέτης

Η παρούσα προμελέτη Δέουσας Εκτίμησης αποτελεί μια υποστηρικτική μελέτη της ΣΜΠΕ του ΕΣΧΑΣΕ σε ακίνητο 938 στρεμμάτων περίπου στη θέση «Πικρί Νερό», στη νήσο Ίο, Π.Ε. Θήρας, Περιφέρειας Ν. Αιγαίου. Η Μελέτη, αν και τυπικά δεν είναι απαιτητή από τις προδιαγραφές σύνταξης ΣΜΠΕ (ΚΥΑ 107017/2006), έχει σκοπό την οικολογική περιγραφή της Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά (ΣΠΠ) GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου», που αναμένεται να επηρεασθεί από την εφαρμογή του ΕΣΧΑΣΕ και η εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων αυτού σε όρους διατήρησης της οικολογικής ακεραιότητας της περιοχής. Η μελέτη εκπονείται βάσει των εν δυνάμει επιδράσεων του σχεδίου στα σημαντικά για την περιοχή είδη ορνιθοπανίδας και όπου απαιτείται, συμπεριλαμβάνει τον προσδιορισμό των κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης έτσι ώστε, ήδη από τη φάση αυτή, να διασφαλίζεται ότι το έργο δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα της ΣΠΠ.

Συνεπώς, η μελέτη διερευνά και εκτιμά δεόντως τις επιπτώσεις του ΕΣΧΑΣΕ στη θέση «Πικρί Νερό» στην ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου», ήδη από την παρούσα φάση εκπόνησης του Σχεδίου. Βεβαίως, μετά την έγκριση της ΣΜΠΕ, στη φάση εκπόνησης ΜΠΕ των έργων του ΕΣΧΑΣΕ, θα συνταχθεί μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η οποία θα διερευνά δεόντως τις επιπτώσεις των έργων στην ΣΠΠ, με βάση και τα στοιχεία και μελέτες σχεδιασμού των έργων, σε συμφωνία με την ανωτέρω οδηγία 92/43 ΕΟΚ και βέβαια με το Ν.4014/2011 και τις προδιαγραφές σύνταξης της ΚΥΑ 170225/2014.

1.2 Νομοθετικό πλαίσιο εκπόνησης της ΕΟΑ για Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά

Ως Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (ΣΠΠ) (Important Bird Areas – IBA) καθορίζονται περιοχές μέγιστης προτεραιότητας για τη γενικότερη διατήρηση της βιοποικιλότητας και ειδικότερα για την προστασία των πουλιών, οι οποίες είναι συχνά αναντικατάστατες ή ευάλωτες, καθώς φιλοξενούν σε τακτική βάση σημαντικούς πληθυσμούς από ένα ή περισσότερα απειλούμενα, ενδημικά ή συναθροιστικά είδη. Συνολικά, δημιουργούν ένα συνεκτικό παγκόσμιο δίκτυο σε όλη τη βιογεωγραφική κατανομή συγκεκριμένων ειδών, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ως το ελάχιστο απαραίτητο, για να διασφαλιστεί η επιβίωσή τους στην περιοχή εξάπλωσής τους. Έτσι, το δίκτυο των ΣΠΠ δεν είναι απλά ένα άθροισμα περιοχών αλλά έχει ως στόχο να εξασφαλίζει τα κατάλληλα ενδιαιτήματα αναπαραγωγής, τροφοληψίας, ξεκούρασης και διαχείμασης των πτηνών. Θεσπίστηκαν από την BirdLife International, έναν παγκόσμιο οργανισμό στον οποίο συμμετέχουν πάνω από 120 εθνικοί οργανισμοί που ασχολούνται με την προστασία της ορνιθοπανίδας και των ενδιαιτημάτων της, βάσει διεθνώς αποδεκτών επιστημονικών τυποποιημένων κριτηρίων (πληθυσμιακά

δεδομένα, έκταση κ.ά.). Οι ΣΠΠ είναι, πλέον, ευρέως αναγνωρισμένες από τοπικούς φορείς, εθνικές νομοθεσίες και πολιτικές, δικαστικές αρχές, διεθνείς συμφωνίες και συμβάσεις¹.

Στην υπ' αριθ. 807/2014 απόφασή του το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), στο πλαίσιο δίκης που αφορούσε αίτημα για ακύρωση της υπ' αριθ. 49828/12.11.2008 αποφάσεως της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 2464/Β/3.12.2008), με την οποία εγκρίθηκε το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η σχετικώς εκπονηθείσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), ενώ το ίδιο Τμήμα του ΣτΕ, με προγενέστερη απόφαση (αριθ. 1422/2013), ανέβαλε την κρίση ως προς τη νομιμότητα του άρθρου 6 παρ. 3 του προσβαλλόμενου Ειδικού Πλαισίου, προκειμένου η Διοίκηση να προβεί στις ενέργειες που αναφέρονται στην απόφαση αυτή, και παρελθούσης άπρακτης της προθεσμίας εκ μέρους της Διοίκησης, έκρινε ότι η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, και να ακυρωθεί η παράλειψη της Διοικήσεως να ενσωματώσει στο προσβαλλόμενο Ειδικό Πλαίσιο ρύθμιση, με την οποία να επιβάλλεται η σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης και για τις περιοχές εκτός Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του Δικτύου Natura 2000, που χαρακτηρίζονται ως Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά. Περαιτέρω, το ΣτΕ διέταξε η υπόθεση να αναπεμφθεί στη Διοίκηση, προκειμένου να εκδώσει, σε συμπλήρωση των ρυθμίσεων του προσβαλλόμενου χωροταξικού σχεδίου, απόφαση του αρμοδίου οργάνου με την οποία να προβλέπεται, ότι, για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ΣΠΠ, επιβάλλεται η σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης.

Με την υπ' αριθ. 1542/2017 απόφασή του, το ΣτΕ έκρινε ότι κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης αιολικών πάρκων που ευρίσκονται σε θέσεις εκτός περιοχών ΖΕΠ, πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη οι επιπτώσεις σε προστατευόμενα είδη πτηνών, που είναι εν δυνάμει ευαίσθητα στη λειτουργία των εν λόγω εγκαταστάσεων, ιδίως αν το υπό έγκριση αιολικό πάρκο τοποθετείται σε περιοχή σημαντικού διαδρόμου αποδημητικών πτηνών (μεταναστευτικής στενωπού), ή σε θαλάσσια περιοχή σημαντική για τα πουλιά, ή σε ΣΠΠ, έστω κι αν δεν έχει ακόμη χαρακτηριστεί ως ΖΕΠ. Η υποχρέωση εκπονήσεως ειδικής ορνιθολογικής μελέτης για έργα και δραστηριότητες ισχύει και για έργα εκτελούμενα εκτός ΖΕΠ, αλλά εντός ΣΠΠ, δεδομένου ότι η σχετική υποχρέωση απορρέει ευθέως από τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, όπως έχει αντικατασταθεί από την Οδηγία 2009/147/ΕΚ και ισχύει.

Η Οδηγία 2009/147/ΕΚ ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με τις ακόλουθες ΚΥΑ: α) ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103/01.09.2010 (ΦΕΚ 1495/Β/06.09.2010) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατηρήσεως των

¹ BirdLife International, Important Bird and Biodiversity Areas (IBAs) – Europe and Central Asia, διαθέσιμο στο: <http://www.birdlife.org/europe-and-central-asia/programmes/important-bird-and-biodiversity-areas-ibas-europe-and-central> (Δεκέμβριος, 2020)

άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ», και β) ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/17-2-2012 (ΦΕΚ 415/Β/23.02.2012) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ...» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ».

Στην ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103/01.09.2010, ορίζονται τα σχετικά με την προστασία των ενδιαιτημάτων των πτηνών και την προστασία των ειδών. Βάσει των άρθρων 4 και 5 και του παραρτήματος Α, ορίζονται τα σχετικά με τον καθορισμό των ΖΕΠ. Στις ΖΕΠ, οι οποίες καθορίζονται με αυστηρά, ποσοτικοποιημένα επιστημονικά κριτήρια, τα οποία απαριθμούνται στο Παράρτημα Α, λαμβάνονται ειδικά μέτρα προστασίας, διατήρησης και αποκατάστασης (περιορισμοί, απαγορεύσεις κ.ά.), με σκοπό να εξασφαλισθεί η επιβίωση και η αναπαραγωγή των προστατευόμενων ειδών στη θαλάσσια και χερσαία γεωγραφική ζώνη εξάπλωσής τους.

Η ΚΥΑ 8353/276/Ε103/17.02.2012 (ΦΕΚ 415/Β/23-02-2012) τροποποιεί και συμπληρώνει την ως άνω ΚΥΑ του 2010, εισάγοντας οριζόντια μέτρα ειδικής προστασίας για την πραγματοποίηση έργων ή δραστηριοτήτων εντός των περιοχών που ορίζονται ως ΖΕΠ. Σε ειδικό Παράρτημα της ΚΥΑ απαριθμούνται οι ελληνικές Ζώνες Ειδικής Προστασίας με τα αντίστοιχα είδη χαρακτηρισμού, τα είδη δηλαδή βάσει των οποίων κάθε συγκεκριμένη περιοχή χαρακτηρίζεται ως ΖΕΠ. Στην παραπάνω ΚΥΑ και σύμφωνα με το Άρθρο 5Α, αναφέρεται ότι για την πραγματοποίηση έργων ή δραστηριοτήτων εντός των ορίων των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) ή στις περιοχές που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209), ακολουθείται, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η διαδικασία της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 (παρ. 8, 9 και 10) του ίδιου νόμου. Η ειδική οικολογική αξιολόγηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011, περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός των άλλων και εξειδικευμένα ορνιθολογικά στοιχεία και πληροφορίες για τα είδη χαρακτηρισμού των ΖΕΠ.

Η μελέτη ακολουθεί σε γενικές γραμμές τα περιεχόμενα των ΕΟΑ όπως περιγράφονται στην ΚΥΑ 170225/2014, με εργασίες πεδίου αλλά και στοιχεία από σχετικές πρόσφατες ή και σε εξέλιξη οικολογικές μελέτες καθώς και από βιβλιογραφικά δεδομένα του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Η παρούσα μελέτη συντάχθηκε από τον Δ. Αργυρόπουλο, Πολιτικό Μηχανικό–Υγιεινολόγο, κάτοχο περιβαλλοντικού πτυχίου κατηγορίας 27, τάξης Γ' και από την Ιωάννα Ελευθερίου,

Περιβαλλοντολόγο MSc. Στην ομάδα μελέτης συμμετείχε επίσης ο Δημήτριος Βούλγαρης (Μηχανικός Περιβάλλοντος ΤΕ – Ορνιθολόγος, ο οποίος εκτέλεσε και τις εργασίες πεδίου.

2 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (Π.Μ.) & ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ (Π.Ε.Π.)

2.1 Περιοχή Μελέτης (Π.Μ.)

Ως περιοχή μελέτης θεωρείται το σύνολο της ΣΠΠ με την ονομασία «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» και κωδικό GR157, του καταλόγου των IBAs (Important Bird and Biodiversity Areas). Ο κατάλογος των IBAs έχει παραχθεί από το BirdLife International, χρησιμοποιώντας τα ίδια ποσοτικά επιστημονικά κριτήρια με αυτά που απαιτεί η Οδηγία 2009/147/ΕΚ καθώς και από τον κατάλογο των ελληνικών IBA όπως αυτός έχει παραχθεί από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και δημοσιευθεί από το BirdLife International στην έκδοση «Important Bird Areas of Europe» του 2000. Η συνολική έκταση της ΣΠΠ ανέρχεται σε 190.000 στρέμματα.

Εντός των ορίων της εν λόγω ΣΠΠ και συγκεκριμένα στο ΝΔ τμήμα της νήσου Ίου χωροθετείται το ακίνητο του υπό μελέτη ΕΣΧΑΣΕ.

Σχήμα 2.1-1 Σχηματική απεικόνιση των ορίων της Περιοχής Μελέτης (πράσινη σκίαση) και των ορίων του ΕΣΧΑΣΕ «Πικρί Νερό» στην νήσο Ίο

2.2 Περιοχή Έρευνας Πεδίου (Π.Ε.Π.)

Ως Περιοχή Έρευνας Πεδίου (Π.Ε.Π.) ορίζεται η περιοχή που εκτείνεται σε απόσταση 1 km από τα όρια του ακινήτου.

3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

3.1 Καταγραφή και ανάλυση των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος στην Περιοχή Μελέτης (Π.Μ.)

3.1.1 Συνοπτική περιγραφή της ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου»

3.1.1.1 Αναγνώριση και γεωγραφικός προσδιορισμός της περιοχής

Η περιοχή ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» χωροθετείται εντός των διοικητικών ορίων της Π.Ε. Θήρας, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

ΣΠΠ GR090	
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΙΟΥ-ΣΙΚΙΝΟΥ-ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ
ΤΥΠΟΣ	ΣΠΠ ή ΙΒΑ
ΕΜΒΑΔΟΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ (ΣΤΡ)	190.000
ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΜΕΤΡΟ (m)	713
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΜΕΤΡΟ	0
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
Γεωγραφικό μήκος	25° 1'
Γεωγραφικό πλάτος	36° 40'

Η ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» περιλαμβάνει νησιά που καλύπτονται από θαμνώνες στις Νότιες Κυκλάδες και τις γειτονικές βραχονησίδες. Οι ανθρώπινες δραστηριότητες είναι ο τουρισμός, το ψάρεμα, η γεωργία και η κτηνοτροφία.

3.1.2 Αναλυτική περιγραφή της Περιοχής Μελέτης (Π.Μ.)

Για την αναλυτική περιγραφή των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος της προστατευόμενης περιοχής GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» δίνεται έμφαση στα προστατευτέα αντικείμενα της εν λόγω περιοχής, που δύνανται να επηρεαστούν από το υπό εξέταση έργο.

Σχήμα 3.1-1 Όρια ΣΠ GR157 (Πηγή: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία & Google Earth, 2021)

Πιο συγκεκριμένα γίνεται καταγραφή και αξιολόγηση των ειδών ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (Β' 1495) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμ. Η.Π. 8353/276/Ε103 απόφαση, καθώς και άλλων ειδών ορνιθοπανίδας με σημαντική παρουσία στη μελετώμενη περιοχή σύμφωνα με στοιχεία από την ιστοσελίδα της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας (https://www.ornithologiki.gr/page_iba.php?aID=157, 2021), σε συνδυασμό με τα δεδομένα της Οδηγίας 2009/147/ΕΟΚ (πρώην 79/409/ΕΟΚ) και της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Πρόκειται για πληροφορία που αφορά στα έτη 1996 και 1997. Στο επόμενο στάδιο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του προτεινόμενου Σχεδίου θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία από την πλέον πρόσφατη αξιολόγηση της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, 2009) για τις ΣΠΠ της Ελλάδας. Επιπλέον γίνεται καταγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των ειδών ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

3.1.2.1 Καταγραφή των ειδών ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ Η.Π.37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/2010)

Στον παρακάτω πίνακα (**Πίνακας 3.1-1**) παρατίθεται η κατάσταση διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (πρώην 79/409/ΕΟΚ), όπως ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο με την ΚΥΑ Η.Π.37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/2010) καθώς και με την τροποποίηση και συμπλήρωση αυτής ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/23-02-2012) «*Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ αριθμ. 37338/1807/2010 ΚΥΑ Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας Ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιατημάτων της*».

Πίνακας 3.1-1 Είδη που αναφέρονται στο Άρθρο 4 της Κοινοτικής Οδηγίας 2009/147/ΕΚ για την περιοχή μελέτης και αξιολόγησή τους

Είδος		Έτος	Πληθυσμός		Εκτίμηση	Κριτήρια 2000
Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία		Min	Max		
<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	1996	2	7	Μέτρια	B2
<i>Hieraetus fasciatus</i>	Σπιζαετός	1996	2	4	Καλή	B2
<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	2005	3	7	Μέτρια	B2,C6
<i>Puffinus yelkouan</i>	Μύχος (της Μεσογείου)	1996	100	1000	Ελλιπής	A4ii, B1ii, B3, C2
<i>Emberiza caesia</i>	Φρυγανοσίχλονο	1997	Σύνηθες		Μέτρια	B3, C6

(Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, https://www.ornithologiki.gr/page_iba.php?alD=157, 2021)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Είδος: Επιστημονική ονομασία του είδους στη ταξινομική σειρά σύμφωνα με το BirdLife International (έκδοση v1, Μάιος 2008, <https://www.birdlife.org/datazone/species/taxonomy.html>). Τα Παγκοσμίως Απειλούμενα Είδη με έντονη γραμματοσειρά (σύμφωνα με IUCN Standards and Petitions Working Group 2008). **Σημείωση:** Είδη χαρακτηρισμού είναι μόνο όσα έχουν δεδομένα στη στήλη 'Κριτήρια 2000' και εμφανίζονται σε γραμμές με πιο σκούρα σκίαση.

Έτος: Χρονολογία καταγραφής που σχετίζεται με τα πληθυσμιακά στοιχεία που παραθέτονται. Στην περίπτωση που υπάρχουν πληθυσμιακά δεδομένα για μία χρονική περίοδο αυτό αναφέρεται (π.χ. 2003-7). Σημείωση: με '- 1997' αναφέρονται τα είδη με δεδομένα προ του 1997..

Ελάχιστος και Μέγιστος Πληθυσμός: Εκτίμηση ελάχιστου και μέγιστου πληθυσμού κάθε είδους στην IBA. Εάν το μέγεθος του πληθυσμού είναι ακριβώς γνωστό, οι τιμές για ελάχιστο και μέγιστο είναι ταυτόσημες. Εάν η ελάχιστη τιμή είναι αρκετά καλά γνωστή, ενώ η μέγιστη τιμή είναι αδύνατο να υπολογιστεί, το πεδίο 'Μέγιστος Πληθυσμός' συμπληρώνεται με '0'. Αν ούτε μία ευρεία εκτίμηση δεν είναι δυνατή, συμπληρώνεται το πεδίο 'Αφθονία'.

Εκτίμηση: Πιθανή ακρίβεια των δεδομένων (κατηγορίες WBDB):

Καλή: βασισμένη σε αξιόπιστα και πλήρη ή αντιπροσωπευτικά ποσοτικά δεδομένα (καταγραφές, παρακολούθηση πληθυσμού)

Μέτρια: βασισμένη σε αξιόπιστα αλλά ατελή ή μερικώς αντιπροσωπευτικά ποσοτικά δεδομένα (καταγραφές, παρακολούθηση πληθυσμού)

Ελλιπής: βασισμένη σε ποιοτική πληροφορία, αλλά χωρίς (ή πιθανώς μη-αξιόπιστα / μη- αντιπροσωπευτικά) ποσοτικά δεδομένα (καταγραφές, παρακολούθηση πληθυσμού)

Άγνωστη

Κριτήρια 2000: Αναγράφονται τα κριτήρια που πληροί το κάθε είδος χαρακτηρισμού στην IBA σύμφωνα με την αξιολόγηση του 2000 (Heath and Evans 2000). Τα είδη τα οποία δεν έχουν δεδομένα σε αυτή τη στήλη δεν αποτελούσαν τότε είδη χαρακτηρισμού. Σε μια μελλοντική αξιολόγηση η οποία θα χρησιμοποιεί τα νέα πληθυσμιακά όρια του BirdLife International ορισμένα από αυτά τα είδη ενδεχομένως να πληρούν κριτήριο.

Κατηγορία Α: Περιοχές με παγκόσμια σημασία

A3. Ομάδα ειδών που η εξάλειψη τους περιορίζεται σε ένα τύπο οικοτόπων (biome): Η περιοχή είναι γνωστό, ή θεωρείται ότι συντηρεί ένα σημαντικό τμήμα της ομάδας των ειδών, των οποίων οι κατανομές είναι κυρίως ή ολοκληρωτικά περιορισμένες σε ένα biome.

Κατηγορία Β: Περιοχές με Ευρωπαϊκή σημασία

B2. Είδη με δυσμενές καθεστώς διατήρησης στην Ευρώπη (SPEC 1, 2 και 3): Η περιοχή είναι μια από τις «n» σημαντικότερες στην χώρα για ένα είδος με δυσμενές καθεστώς διατήρησης στην Ευρώπη (SPEC 1, 2 και 3), για το οποίο η προσέγγιση με βάση τις περιοχές θεωρείται κατάλληλη

B3. Είδη με ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, αλλά συγκεντρωμένα στην Ευρώπη (SPEC 4): Η περιοχή είναι μια από τις «n» σημαντικότερες στην χώρα για ένα είδος με ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης στην Ευρώπη (SPEC 4), για το οποίο η προσέγγιση με βάση τις περιοχές θεωρείται κατάλληλη

Κατηγορία C: Περιοχές με σημασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

C6. Για είδη ή υποείδη του Παραρτήματος I της Κοινοτικής Οδηγίας για τα Πουλιά: C1. Η περιοχή τακτικά συντηρεί σημαντικούς αριθμούς από ένα παγκοσμίως απειλούμενο είδος, ή άλλο είδος χρήζον προστασίας σε παγκόσμιο επίπεδο

Πίνακας 3.1-2 Καθεστώς προστασίας των ειδών που αναφέρονται στο έντυπο περιγραφής της ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» και καθεστώς παρουσίας στον ευρύτερο Ελλαδικό χώρο

Οικογένεια (Λατινική Ονομασία)	Είδος		Καθεστώς Παρουσίας	IUCN	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Κατηγορία SPEC	Ευρωπαϊκό Καθεστώς Απειλής	Παραρτήματα Οδηγίας 2009/147/ΕΚ	Σύμβαση Βέρνης	Σύμβαση Βόννης
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία								
Accipitridae	<i>Buteo rufinus</i>	Αετογερακίνα	plm		VU	3	LC	I	II	II
Emberizidae	<i>Emberiza caesia</i>	Φρυγανουσιχλόνο	SV			_E	LC	I	II	
Falconidae	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	r, wv			-	LC	I	II	II
Accipitridae	<i>Aquila fasciata</i>	Σπιζαετός	r		VU	3	NT	I	II	II
Procelariidae	<i>Puffinus yelkouan</i>	Μύχος (της Μεσογείου)	R	NT	NT	_E	LC	I	II	

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΙΝΑΚΑ

Καθεστώς Παρουσίας

R: Μόνιμος κάτοικος (επιδημητικό)

SV: Καλοκαιρινός επισκέπτης – Αναπαράγεται

PM: Περαιτικός επισκέπτης

PLM: Μερικώς μεταναστευτικό είδος

NBV: Μη αναπαραγώμενος επισκέπτης

WV: Χειμερινός επισκέπτης

Acc: Τυχαίος ή σπάνιος επισκέπτης

Ext: Εκλιπόν

FBr: Εισαχθέν

(**NB:** για όλα τα παραπάνω: Κεφαλαία υποδηλώνουν ότι το είδος είναι κοινό, ενώ μικρά ότι είναι σπάνιο)

IUCN: Κατηγορίες Απειλών σύμφωνα με τον Κόκκινο Κατάλογο των Απειλούμενων ειδών της IUCN/IUCN Red List

CR:Κρισίμως κινδυνεύον

EN:Κινδυνεύον

VU:Τρωτό

NT:Σχεδόν Απειλούμενο

LC:Μειωμένου Ενδιαφέροντος

DD:Ανεπαρκώς γνωστό

NE:Μη αξιολογηθέν

Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας (Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Α. Λεγάκης, Π. Μαραγκού, 2009).

EX:Εκλιπόντα

EW:Εκλιπόντα από το φυσικό τους περιβάλλον

CR:Κρισίμως κινδυνεύοντα

EN:Κινδυνεύοντα

VU:Τρωτά

NT:Σχεδόν απειλούμενα

LC:Μειωμένου ενδιαφέροντος

DD:Ανεπαρκώς γνωστά

NE:Μη εκτιμημένα.

Κατηγορία SPEC: Species of European Conservation Concern = Είδη Χρήζοντα Προστασίας στην Ευρώπη). Κατηγορία διατήρησης στην οποία κατατάσσονται τα είδη σύμφωνα με την έκδοση: «Birds in the European Union: a status assessment» του διεθνούς οργανισμού BirdLife International (BirdLife International, 2004).

1 = Είδη οι πληθυσμοί των οποίων θεωρούνται ως Παγκοσμίου Ενδιαφέροντος Διατήρησης, δηλαδή Παγκοσμίως Απειλούμενα, Σχεδόν Απειλούμενα, ή Ανεπαρκώς Γνωστά σύμφωνα με το Κόκκινο Κατάλογο των Απειλούμενων ειδών της IUCN

2 = Είδη οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε μη επιθυμητή κατάσταση διατήρησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και είναι συγκεντρωμένοι στην Ευρώπη

3 = Είδη οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε μη επιθυμητή κατάσταση διατήρησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο αν και δεν είναι συγκεντρωμένο ιστην Ευρώπη

-E = Είδη οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε επιθυμητή κατάσταση διατήρησης σε αλλά είναι συγκεντρωμένοι στην Ευρώπη

- = Είδη οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης και δεν είναι συγκεντρωμένοι στην Ευρώπη Όταν η κατηγορία SPEC ακολουθείται από το συμβολισμό (°) τότε αναφέρεται στους διαχειριζόμενους πληθυσμούς.

Καθεστώς Απειλής στην Ε.Ε. σύμφωνα με έκδοση του BirdLife International (2004).

CR= Κρισίμως κινδυνεύοντα
 EN= Κινδυνεύοντα
 VU= Τρωτά
 NT= Σχεδόν απειλούμενα
 D= Μειωμένου
 R= Σπάνιο
 H= Εξαντλημένο
 L= Τοπικό
 DD= Ανεπαρκώς γνωστό
 S= Σταθερό
 NE= Μη εκτιμημένο (απαντάται στην περιοχή μόνο κατά τη μετανάστευση)
 () = Καθεστώσ προσωρινό.

Οδηγία 2009/147/ΕΚ: Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών:

I: Είδη που υπόκεινται σε ειδικά μέτρα διαχείρισης σχετικά με το βιότοπό τους
 II/1: Είδη που επιτρέπεται το κυνήγι τους στη γεωγραφική περιοχή που εφαρμόζεται η Οδηγία
 II/2: Είδη που επιτρέπεται το κυνήγι τους μόνο στο Κράτος Μέλος που υποδεικνύεται
 III/1: Τα Κράτη Μέλη δεν θα απαγορεύσουν την εκμετάλλευση αυτών των ειδών
 III/2: Τα Κράτη Μέλη μπορούν να απαγορεύσουν την εκμετάλλευση αυτών των ειδών
Σύμβαση Βέρνης: Συμβολίζονται τα είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα της Διεθνούς Σύμβασης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης, όπως αυτή κυρώθηκε με τον Ν. 1335/83.
Παράρτημα II: Είδη πανίδας υπό αυστηρή προστασία
Παράρτημα III: Είδη πανίδας υπό προστασία
Σύμβαση Βόννης: Συμβολίζονται τα είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα I και II της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των αποδημητικών ειδών της Άγριας πανίδας
Παράρτημα I: Κινδυνεύοντα αποδημητικά είδη (άρθρο 3, παρ. 1)
Παράρτημα II: Αποδημητικά είδη των οποίων η κατάσταση διατήρησης είναι δυσμενής και για τα οποία χρειάζεται η σύναψη Διεθνών Συμφωνιών για τη διατήρηση και διαχείρισή τους, καθώς και εκείνα των οποίων η κατάσταση διατήρησης θα επωφελείτο σημαντικά από τη διεθνή συνεργασία η οποία θα προέκυπτε από μια Διεθνή Σύμφωνία
b: Μόνο πληθυσμοί της Κεντρικής Ευρώπης
c: Μόνο πληθυσμοί της ΒΔ Αφρικής
d: Μόνο πληθυσμοί της Ασίας
e: *Porzana parva* μόνο
f: Μόνο πληθυσμοί της Αφρικής και της ΝΔ Ασίας

3.1.2.2 Καταγραφή των κύριων χαρακτηριστικών όλων των ειδών ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/147/ΕΟΚ

Στο κεφάλαιο αυτό αποδίδονται τα χαρακτηριστικά των ειδών της ΣΠΠ που μελετάται (Πίνακας 3.1-1) και που ανήκουν στο Παράρτημα I της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (Πίνακας 3.1-2). Και τα 5 είδη της περιοχής ανήκουν στο Παράρτημα της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Για τα είδη αυτά γίνεται εκτενής περιγραφή ως προς τα χαρακτηριστικά, τις οικολογικές απαιτήσεις αλλά και για τις απειλές και πιέσεις.

Χαρακτηριστικά είδη της περιοχής μελέτης

***Hieraaetus fasciatus* ή *Aquila fasciata* (Σπιζαιτός)**

Οικολογικές απαιτήσεις-Κατανομή: Ο Σπιζαιτός είναι επιδημητικό είδος στην Ελλάδα. Με πολύ πιο ευρεία κατανομή στο παρελθόν, το είδος σήμερα είναι ιδιαίτερα διαδεδομένο στα

νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη, έχει πιο αραιή κατανομή στη νότια και κεντρική Ελλάδα, ενώ είναι πολύ σπάνιο ή απουσιάζει από τη βόρεια Ελλάδα. Η κατανομή του στην Ελλάδα συμπίπτει, σε γενικές γραμμές, με την κατανομή κυρίως της νησιωτικής πέρδικας και του αγριοκούνελου (*Oryctolagus cuniculus*), που αποτελούν τη

βασική του λεία στα νησιά (Handrinos & Akriotis 1997). Μερικά ζευγάρια στην ηπειρωτική Ελλάδα είναι σχετικά απομονωμένα, αλλά οι πληθυσμοί σε ορισμένες περιοχές (κυρίως στα νησιά του Αιγαίου) έχουν ιδιαίτερα μεγάλη πυκνότητα. Ο συνολικός του πληθυσμός εκτιμάται σε 100-140 ζευγ. και θεωρείται μάλλον σταθερός (BirdLife International 2004), αν και υπάρχουν πληροφορίες για μείωση σε τοπικό επίπεδο (Ζόγκαρης προσ. επικ). Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: 10% του ευρωπαϊκού.

Τυπικά μεσογειακό είδος αετού. Προτιμά ανοιχτές εκτάσεις χαμηλού συνήθως υψομέτρου, κυρίως με χαμηλή, αραιά βλάστηση (μακκία, φρύγανα κ.ά.), καθώς και βράχια (όπου φωλιάζει), βραχώδεις ακτές και βραχονησίδες. Τρέφεται κυρίως με μεσαίου μεγέθους θηλαστικά και πουλιά και πιο σπάνια με ερπετά (Arroyo & Ferreiro 1999, Ferguson-Lees & Christie 2001, Alivizatos & Bourdakis 2002).

Απειλές: Απειλείται κυρίως από την καταδίωξή του από τον άνθρωπο και τη μείωση της λείας του, τοπικά επίσης και από ενόχληση κοντά στη φωλιά, διανοίξεις δρόμων, πνιγμό σε στέρνες, καθώς και συγκρούσεις με ηλεκτροφόρα καλώδια και ανεμογεννήτριες σε αιολικά πάρκα (Bourdakis & Xirouchakis 2008).

Πετρίτης (*Falco peregrinus*)

Οικολογικές Απαιτήσεις-Κατανομή. Αναπαράγεται σε απόκρημνα βράχια σε ακτές και σε βουνά. Επίσης σε νησίδες. Τρέφεται με πουλιά που τα πιάνει στον αέρα ύστερα από ταχύτατη οριζόντια καταδίωξη ή εντυπωσιακή κάθετη εφόρμηση από ψηλά με κλειστές φτερούγες. Επισκέπτεται πόλεις, λιμάνια αναζητώντας περιστέρια (μερικοί φωλιάζουν σε ψηλά κτίρια). Στην Ελλάδα μπορεί κανείς να δει περαστικά άτομα από βόρειους μεταναστευτικούς πληθυσμούς (κυρίως ΒΑ).

***Puffinus yelkouan* (Μύχος της Μεσογείου)**

Οικολογικές απαιτήσεις-Κατανομή: Το είδος συναντάται σε όλες τις ελληνικές θάλασσες και οι σημαντικές συγκεντρώσεις των Μύχων έχουν καταγραφεί στο βόρειο Αιγαίο, τις βόρειες

Σποράδες και τις Κυκλάδες. Ωστόσο, πολύ λίγα είναι γνωστά για τις μετακινήσεις τους και τη διασπορά των νεαρών. Το είδος φωλιάζει σε βαθιές κοιλάτητες ή σχισμές βράχων ενώ συχνά χρησιμοποιεί λαγούμια τα οποία βελτιώνει σκάβοντας. Ο Μύχος δείχνει να φωλιάζει σε

υγρές θέσεις και κοντά στην ακρογραμμή των νησίδων. Τρέφεται τόσο την ημέρα όσο και τη νύχτα στην ανοιχτή θάλασσα ή στα παράκτια νερά των νησίδων όπου φωλιάζουν. Βασικά είδη διατροφής είναι τα αφρόψαρα, τα κεφαλόποδα και τα καρκινοειδή τα οποία συλλαμβάνουν κοντά στην επιφάνεια του νερού ή βουτώντας. Βασικός θηρευτής του είδους είναι οι αρουραίοι οι οποίοι τρέφονται με τα αυγά αλλά και τους

νεοσσούς, τουλάχιστον κατά τις πρώτες εβδομάδες της ζωής τους αλλά και από θήρευση (π.χ. γάτες).

Απειλές: Η τουριστική ανάπτυξη σε ορισμένες νησίδες ενδέχεται να αλλοιώσει το βιότοπο φωλιάσματος του είδους ή να επιφέρει μειωμένη αναπαραγωγική επιτυχία λόγω όχλησης. Η επίδραση της έμμεσης θανάτωσης αποτελεί απειλή για το είδος, η οποία όμως χρήζει διερεύνησης ώστε να εκτιμηθούν οι ακριβείς επιπτώσεις στους πληθυσμούς τους. Επίσης η θαλάσσια ρύπανση παραμένει όπως και όλα τα θαλασσοπούλια μία εν δυνάμει αιτία μείωσης των πληθυσμών τους και της παραγωγικότητάς τους ενώ η υπεραλίευση βασικών ειδών διατροφής μπορεί να επιφέρει μείωση της αναπαραγωγικής επιτυχίας. Τέλος, η εισαγωγή θηρευτών ή η αύξηση των ήδη υπαρχόντων φυσικών θηρευτών ή ανταγωνιστών είναι επίσης κάποιες από τις βασικές απειλές που αντιμετωπίζει το είδος.

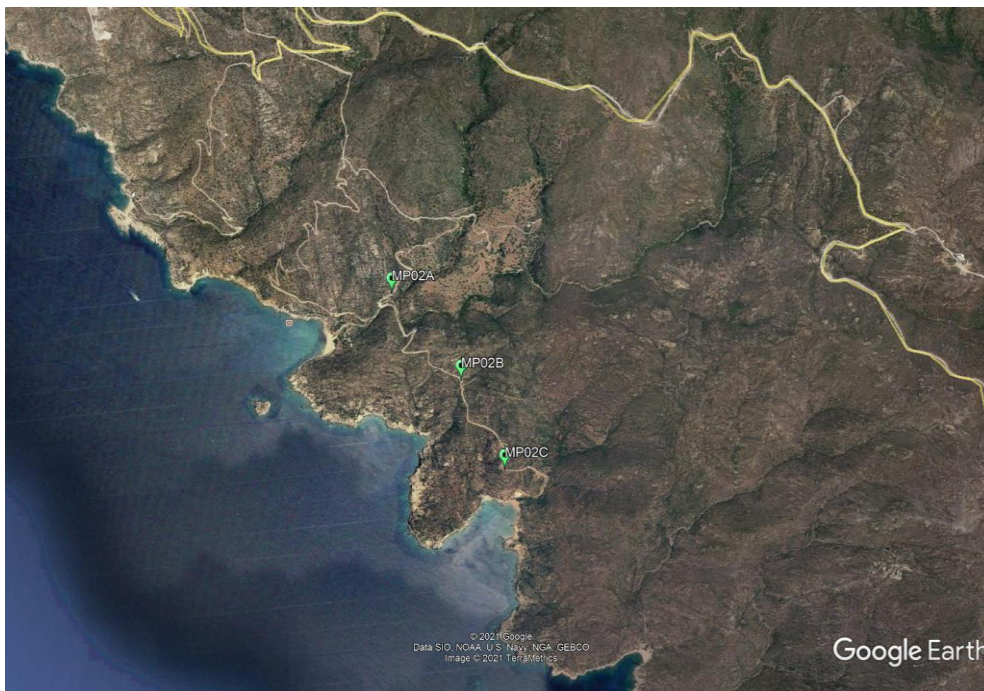
3.2 Καταγραφή και ανάλυση των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος στην Περιοχή Έρευνας Πεδίου (Π.Ε.Π.)

3.2.1 Συλλογή δεδομένων κατά τις εργασίες πεδίου

1. Φθινόπωρο 2020

Η γενική εικόνα της περιοχής, κατά το πόρισμα των καταγραφών πεδίου από τους ειδικούς ορνιθολόγους, δείχνει πολύ μικρή (έως ελάχιστη) παρουσία ειδών στη περιοχή εγκατάστασης των έργων. Τα αρπακτικά πουλιά και θαλασσοπούλια που καταγράφηκαν ήταν ελάχιστα.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, στις περιοχές εγκατάστασης των έργων η κινητικότητα τις ορνιθοπανίδας ήταν ελάχιστη.

Σημείο MP02A:

Ο βιότοπος της περιοχής χαρακτηρίζεται κυρίως από φρύγανα και χαμηλή βλάστηση, ιδανική για τα κρυπτικά είδη (μικρόπουλα). Γενικά ξερό τοπίο. Η κινητικότητα της ορνιθοπανίδας είναι ελάχιστη. Δεν υπήρξαν ενδείξεις από θηλαστικά ή κτηνοτροφία όπως και φωλιές αρπακτικών.

Τα είδη που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια των σημειακών καταμετρήσεων στη περιοχή είναι:

A/A	ΕΙΔΟΣ
1	<i>Erithacus rubecula</i> (Κοκκινολαίμης)
2	<i>Corvus cornix</i> (Κουρούνα)
3	<i>Sylvia melanocephala</i> (Μαυροτσιροβάκος)
4	<i>Galerida cristata</i> (Κατσουλιέρης)
5	<i>Streptopelia decaocto</i> (18ούρα)

Σημείο ΜΡ02Β:

Ο βιότοπος της περιοχής χαρακτηρίζεται κυρίως από φρύγανα και χαμηλή βλάστηση, ιδανική για τα κρυπτικά είδη (μικρόπουλα). Γενικά ξερό τοπίο. Η κινητικότητα της орνιθοπανίδας είναι ελάχιστη. Δεν υπήρξαν ενδείξεις από θηλαστικά ή κτηνοτροφία όπως και φωλιές αρπακτικών.

Τα είδη που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια των σημειακών καταμετρήσεων στη περιοχή είναι:

A/A	ΕΙΔΟΣ
1	<i>Erithacus rubecula</i> (Κοκκινολαίμης)
2	<i>Corvus cornix</i> (Κουρούνα)
3	<i>Sylvia melanocephala</i> (Μαυροτσιροβάκος)
4	<i>Galerida cristata</i> (Κατσουλιέρης)
5	<i>Streptopelia decaocto</i> (18ούρα)
6	<i>Muscicapa striata</i> (Σταχτομυγοχάφτης)

Σημείο ΜΡ02C:

Ο βιότοπος της περιοχής χαρακτηρίζεται κυρίως από φρύγανα και χαμηλή βλάστηση, ιδανική για τα κρυπτικά είδη (μικρόπουλα). Γενικά ξερό τοπίο. Η κινητικότητα της орнιθοπανίδας είναι ελάχιστη. Δεν υπήρξαν ενδείξεις από θηλαστικά. Υπάρχει κτηνοτροφία στην περιοχή.

Τα είδη που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια των σημειακών καταμετρήσεων στη περιοχή είναι:

A/A	ΕΙΔΟΣ
1	<i>Erithacus rubecula</i> (Κοκκινολαίμης)
2	<i>Corvus cornix</i> (Κουρούνα)
3	<i>Carduelis carduelis</i> (Καρδερίνα)
4	<i>Galerida cristata</i> (Κατσουλιέρης)
5	<i>Streptopelia decaocto</i> (18ούρα)
6	<i>Larus michahellis</i> (Ασημόγλαρος)

2. Εαρινή περίοδος 2021

Παρατηρήθηκαν από τα 3 παραπάνω σημεία τα εξής είδη:

A/A	ΕΙΔΟΣ
1	<i>Alauda arvensis</i>
2	<i>Sylvia melanocephala</i>
3	<i>Corvus cornix</i>
4	<i>Galerida cristata</i>
5	<i>Larus michahellis</i>
6	<i>Passer domesticus</i>
7	<i>Muscicapa striata</i>
8	<i>Falco tinnunculus</i>
9	<i>Buteo buteo</i>
10	<i>Saxicola rubicola</i>
11	<i>Streptopelia decaocto</i>
12	<i>Carduelis carduelis</i>
13	<i>Emberiza caesia</i>
14	<i>Emberiza calandra</i>
15	<i>Apus apus</i>
16	<i>Delichon urbica</i>

Πίνακας 3.2-1 Καθεστώς προστασίας των ειδών που παρατηρήθηκαν στην ΣΠΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» και καθεστώς παρουσίας στον ευρύτερο Ελλαδικό χώρο

Οικογένεια (Λατινική Ονομασία)	Είδος		Καθεστώς Παρουσίας	IUCN	Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο	Κατηγορία SPEC	Ευρωπαϊκό Καθεστώς Απελής	Παραρτήματα Οδηγίας 2009/147/ΕΚ	Σύμβαση Βέρνης	Σύμβαση Βόννης
	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία								
Alaudidae	<i>Alauda arvensis</i>	(Κοινή) Σπαρθήθρα	WV, R		NT	3	LC	II/2	III	
Apodidae	<i>Apus apus</i>	(Κοινή) Σταχτάρα	SV			-	LC		III	
Accipitridae	<i>Buteo buteo</i>	(Κοινή) Γερακίνα	R, WV			-	LC		II	II
Fringillidae	<i>Carduelis carduelis</i>	(Κοινή) Καρδερίνα	R, wv			-	LC		II	
Corvidae	<i>Corvus corone cornix</i>	(Σταχτιά) Κουρούνα	R			-	LC	II/2		
Hirundinidae	<i>Delichon urbicum</i>	Λευκοελίδονο	SV, PM			3	LC		II	
Emberizidae	<i>Emberiza caesia</i>	Φρυγανισίχλονο	SV			_E	LC	I	II	
Muscicapidae	<i>Erithacus rubecula</i>	Κοκκινολαίμης	WV, R			_E	LC		II	II
Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>	Βραχοκιρκινέζο	R			3	LC		I	II
Alaudidae	<i>Galerida cristata</i>	Κατσουλέρης	R			3	LC		III	
Laridae	<i>Larus michahellis</i>	Ασημόγαρος (της Μεσογείου)	R				LC			
Emberizidae	<i>Emberiza calandra</i>	Τσιφτάς	R			2	LC		III	

Muscicapidae	<i>Muscicapa striata</i>	Σταχτομυγοχάφτης	PM, SV			3	LC		II	II
Passeridae	<i>Passer domesticus s. str.</i>	Σπιτοσπουργίτης	R			3	LC			
Muscicapidae	<i>Saxicola torquatus rubicola</i>	(Ευρωπαϊκός) Μαυρολαίμης	R, wv			-	LC		II	II
Columbidae	<i>Streptopelia decaocto</i>	(Ευρασιατική) Δεκαοχτούρα	R			-	LC	III/2	III	
Sylviidae	<i>Sylvia melanocephala</i>	Μαυροτσιροβάκος	R			_E	LC		II	II

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΙΝΑΚΑ**Καθεστώς Παρουσίας****R:** Μόνιμος κάτοικος (επιδημητικό)**SV:** Καλοκαιρινός επισκέπτης – Αναπαράγεται**PM:** Περαιτικός επισκέπτης**PLM:** Μερικώς μεταναστευτικό είδος**NBV:** Μη αναπαραγώμενος επισκέπτης**WV:** Χειμερινός επισκέπτης**Acc:** Τυχαίος ή σπάνιος επισκέπτης**Ext:** Εκλιπόν**FBr:** Εισαχθέν**(NB:** για όλα τα παραπάνω: Κεφαλαία υποδηλώνουν ότι το είδος είναι κοινό, ενώ μικρά ότι είναι σπάνιο)**IUCN:** Κατηγορίες Απειλών σύμφωνα με τον Κόκκινο Κατάλογο των Απειλούμενων ειδών της IUCN/IUCN Red List**CR=**Κρισίμως κινδυνεύον**EN=**Κινδυνεύον**VU=**Τρωτό**NT=**Σχεδόν Απειλούμενο**LC=**Μειωμένου Ενδιαφέροντος**DD=**Ανεπαρκώς γνωστό**NE=**Μη αξιολογηθέν**Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας** (Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Α. Λεγάκης, Π. Μαραγκού, 2009).**EX=**Εκλιπόντα**EW=**Εκλιπόντα από το φυσικό τους περιβάλλον**CR=**Κρισίμως κινδυνεύοντα**EN=**Κινδυνεύοντα**VU=**Τρωτά**NT=**Σχεδόν απειλούμενα**LC=**Μειωμένου ενδιαφέροντος**DD=**Ανεπαρκώς γνωστά**NE=**Μη εκτιμημένα.**Κατηγορία SPEC:** Species of European Conservation Concern = Είδη Χρήζοντα Προστασίας στην Ευρώπη). Κατηγορία διατήρησης στην οποία κατατάσσονται τα είδη σύμφωνα με την έκδοση: «Birds in the European Union: a status assessment» του διεθνούς οργανισμού BirdLife International (BirdLife International, 2004).**1 =** Είδη οι πληθυσμοί των οποίων θεωρούνται ως Παγκοσμίου Ενδιαφέροντος Διατήρησης, δηλαδή Παγκοσμίως Απειλούμενα, Σχεδόν Απειλούμενα, ή Ανεπαρκώς Γνωστά σύμφωνα με το Κόκκινο Κατάλογο των Απειλούμενων ειδών της IUCN**2 =** Είδη οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε μη επιθυμητή κατάσταση διατήρησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και είναι συγκεντρωμένοι στην Ευρώπη**3 =** Είδη οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε μη επιθυμητή κατάσταση διατήρησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο αν και δεν είναι συγκεντρωμένο στην Ευρώπη**-E =** Είδη οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε επιθυμητή κατάσταση διατήρησης σε αλλά είναι συγκεντρωμένοι στην Ευρώπη**- =** Είδη οι πληθυσμοί των οποίων βρίσκονται σε ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης και δεν είναι συγκεντρωμένοι στην ΕυρώπηΌταν η κατηγορία SPEC ακολουθείται από το συμβολισμό (^w) τότε αναφέρεται στους διαχειριζόμενους πληθυσμούς.**Καθεστώς Απειλής στην Ε.Ε.** σύμφωνα με έκδοση του BirdLife International (2004).**CR=** Κρισίμως κινδυνεύοντα**EN=** Κινδυνεύοντα**VU=** Τρωτά**NT=** Σχεδόν απειλούμενα**D=** Μειωμένου**R=** Σπάνιο**H=** Εξαντλημένο**L=** Τοπικό**DD=** Ανεπαρκώς γνωστό**S=** Σταθερό**NE=** Μη εκτιμημένο (απαντάται στην περιοχή μόνο κατά τη μετανάστευση)**() =** Καθεστώς προσωρινό.**Οδηγία 2009/147/ΕΚ: Περί διατήρησης των άγριων πτηνών:****I:** Είδη που υπόκεινται σε ειδικά μέτρα διαχείρισης σχετικά με το βιότοπό τους

II/1: Είδη που επιτρέπεται το κυνήγι τους στη γεωγραφική περιοχή που εφαρμόζεται η Οδηγία

II/2: Είδη που επιτρέπεται το κυνήγι τους μόνο στο Κράτος Μέλος που υποδεικνύεται

III/1: Τα Κράτη Μέλη δεν θα απαγορεύσουν την εκμετάλλευση αυτών των ειδών

III/2: Τα Κράτη Μέλη μπορούν να απαγορεύσουν την εκμετάλλευση αυτών των ειδών

Σύμβαση Βέρνης: Συμβολίζονται τα είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα της Διεθνούς Σύμβασης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης, όπως αυτή κυρώθηκε με τον Ν. 1335/83.

Παράρτημα II: Είδη πανίδας υπό αυστηρή προστασία

Παράρτημα III: Είδη πανίδας υπό προστασία

Σύμβαση Βόννης: Συμβολίζονται τα είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα I και II της Διεθνούς Σύμβασης για τη Διατήρηση των αποδημητικών ειδών της Άγριας πανίδας

Παράρτημα I: Κινδυνεύοντα αποδημητικά είδη (άρθρο 3, παρ. 1)

Παράρτημα II: Αποδημητικά είδη των οποίων η κατάσταση διατήρησης είναι δυσμενής και για τα οποία χρειάζεται η σύναψη Διεθνών Συμφωνιών για τη διατήρηση και διαχείρισή τους, καθώς και εκείνα των οποίων η κατάσταση διατήρησης θα επωφελείτο σημαντικά από τη διεθνή συνεργασία η οποία θα προέκυπτε από μια Διεθνή Σύμφωνια

b: Μόνο πληθυσμοί της Κεντρικής Ευρώπης

c: Μόνο πληθυσμοί της ΒΔ Αφρικής

d: Μόνο πληθυσμοί της Ασίας

e: *Porzana porzana* μόνο

f: Μόνο πληθυσμοί της Αφρικής και της ΝΔ Ασίας

4 ΔΕΟΥΣΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

4.1 Είδη Ορνιθοπανίδας

Στην παρούσα ενότητα εξετάζονται οι πιθανές σημαντικές επιπτώσεις που το Σχέδιο ενδέχεται να προκαλέσει στη δομή και λειτουργίες της περιοχής μελέτης και την ακεραιότητα της περιοχής, ειδικά ως προς τα είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ. Ως πιο σημαντικά είδη ορνιθοπανίδας για τη ΣΠΠ «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου» αξιολογούνται αρχικά τα χαρακτηριστικά είδη της περιοχής που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και στη συνέχεια τα είδη που αναγνωρίστηκαν στην έρευνα πεδίου και που ανήκουν επίσης στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Τα είδη αυτά είναι ο Σπιζαετός (*Hieraaetus fasciatus*), ο Πετρίτης (*Falco peregrinus*), ο Μύχος της Μεσογείου (*Puffinus yelkouan*), η Αετογερακίνα (*Buteo rufinus*) και το Φρυγανοσίχλονο (*Emberiza caesia*). Από τα παραπάνω είδη μόνο το είδος Φρυγανοσίχλονο εντοπίστηκε κατά τις εργασίες πεδίου την Εαρινή περίοδο του 2021.

Απώλεια Οικοτόπων-Ενδιαιτημάτων

Το ενδιαίτημα που εντοπίζεται στην περιοχή του ακινήτου ΕΣΧΑΣΕ σύμφωνα με την κάλυψη γης κατά Corine είναι το:

Κωδικός 323: Σκληροφυλλική βλάστηση

Από την εφαρμογή του υπό μελέτη Σχεδίου δεν θα υπάρξει σημαντική απώλεια του ενδιαίτηματος σκληροφυλλικής βλάστησης που αποτελεί μεταξύ άλλων ενδιαίτημα τροφοληψίας για τα είδη Σπιζαετός, Φρυγανοσίχλονο και Αετογερακίνα. Το ενδιαίτημα αυτό βρίσκεται διάσπαρτο στην ευρύτερη περιοχή και τα είδη που δραστηριοποιούνται εκεί χρησιμοποιούν παραπάνω από ένα είδος βιοτόπου. Επίσης στην περιοχή του Ακινήτου δεν εντοπίζονται χώροι που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν φωλιές των ειδών που εξετάζονται.

Λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερα μικρό ποσοστό κατάληψης του ακινήτου σε σχέση με την συνολική έκταση των ανθρωπογενών και των φυσικών Τ.Ο. στην ευρύτερη περιοχή αλλά και το γεγονός ότι θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία κατά το σχεδιασμό των υποδομών του ακινήτου σε επόμενο στάδιο, δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στα είδη ορνιθοπανίδας από απώλεια οικοτόπων και ενδιαίτηματος από την εφαρμογή του ΕΣΧΑΣΕ.

Κατακερματισμός Ενδιαιτημάτων

Οι μικρής έκτασης εργασίες που θα αναπτυχθούν κατά την εφαρμογή του Σχεδίου και η γεωχωρική τους θέση δεν κατακερματίζουν το ενδιαίτημα σκληροφυλλικής βλάστησης. Λόγω

της γεωμορφολογίας της ευρύτερης περιοχής, δεν αναμένεται να επηρεαστεί σε σημαντικό βαθμό και η αναζήτηση τροφής και η διαχείμαση των ειδών.

Όχληση (Θόρυβος, ανθρώπινη παρουσία, φως, ηλεκτρομαγνητικά πεδία)

Συνολικά, κατά την κατασκευή των έργων του ΕΣΧΑΣΕ, μετά και τον οριστικό σχεδιασμό τους σε επόμενο στάδιο της ΣΜΠΕ, ο θόρυβος των μηχανημάτων και εργασιών κατά τη διάρκεια της ημέρας και το φως στα εργοτάξια κατά τη διάρκεια της νύχτας θα είναι πιθανές πηγές όχλησης.

Σε γενικές γραμμές η όχληση στα είδη ορνιθοπανίδας εξαρτάται από το μέγεθος και έκταση της όχλησης και φυσικά από την εποχή. Για όλα τα είδη πτηνών, η επίπτωση είναι μεγαλύτερη κατά την περίοδο της αναπαραγωγής τους. Μια πρόσθετη παράμετρος για την εκτίμηση της όχλησης είναι η απόσταση από την πηγή της, η οποία και πάλι είναι διαφορετική για κάθε είδος. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία οι αποστάσεις αυτές διαφέρουν σημαντικά ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες και τα υπάρχοντα είδη στην περιοχή εκδήλωσής τους. Οι οχλήσεις αυτές συνήθως είναι της τάξης μερικών δεκάδων ή λίγων εκατοντάδων μέτρων. Σημαντικές οχλήσεις κατά την περίοδο αναπαραγωγής μπορεί να προκαλέσουν εγκατάλειψη των φωλιών και αποτυχία αναπαραγωγής για το συγκεκριμένο έτος ή ακόμα και τη μόνιμη μετατόπιση από την περιοχή σε περίπτωση αναπαραγόμενων αρπακτικών. Η όχληση από τον τεχνητό φωτισμό το βράδυ, μπορεί να επηρεάσει τα νυκτόβια είδη, που είναι ευαίσθητα στο έντονο φως. Εκτός της περιόδου αναπαραγωγής, η ευαισθησία των πτηνών στις οχλήσεις είναι γενικά χαμηλή.

Εν τούτοις, λόγω της απουσίας φωλεοποίησης των ειδών που παρατηρήθηκαν στην περιοχή του Σχεδίου, αλλά και απλής παρουσίας των ειδών του πίνακα Ι της οδηγίας για τα πουλιά (εκτός του φρυγανοτσιχλονου, που δεν φωλιάζει επίσης), εκτιμάται ότι η όχληση δεν μπορεί να αποτελέσει επίπτωση στα παραπάνω είδη.

Απώλεια ατόμων

Κατά την εφαρμογή του Σχεδίου, η εκκαθάριση της ζώνης εργασίας και τα βαρέα μηχανήματα θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απώλεια των φωλιών, αυγών και νεαρών ατόμων (κυρίως) για τα παρεδάφια είδη σε ανοιχτές εκτάσεις και σε δενδρόβια είδη κατά την περίοδο αναπαραγωγής όπως το Φρυγανοτσιχλονο. Ως αποτέλεσμα, επιπτώσεις από τις κατασκευαστικές εργασίες κατά την περίοδο της αναπαραγωγής των ειδών που φωλιάζουν στο έδαφος είναι δυνητικά μεγάλης σημασίας, παρά το προσωρινό χαρακτήρα των επιπτώσεων. Όμως οι εργασίες αυτές αφορούν ένα πολύ μικρό τμήμα της περιοχής μελέτης και εκτιμάται ότι δεν θα προκαλέσουν σημαντική επίπτωση απώλειας ατόμων. Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι από τα 5 είδη που μελετώνται τα 4 φωλιάζουν σε βράχια (Μύχος,

Αετογερακίνα, Σπιαζαετός, Πετρίτης), που όμως με την παρούσα μελέτη δεν εντοπίστηκαν να υφίστανται στην περιοχή του Σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση στην ΕΟΑ που θα εκπονηθεί κατά τη ΜΠΕ, θα συγκεντρωθούν περισσότερα στοιχεία.

4.2 Συμπεράσματα Δέουσας Εκτίμησης Επιπτώσεων

Με βάση τα παραπάνω, για τα χαρακτηριστικά είδη της ΣΠΠ, δεν προκύπτει κάποια ένδειξη σημαντικής υποβάθμισης της κατάστασής τους από την εφαρμογή του Σχεδίου, ιδίως μετά τη λήψη μέτρων.

Για τα περισσότερα είδη ορνιθοπανίδας που προστατεύονται σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (είδη του Παραρτήματος Ι και άλλα μεταναστευτικά είδη με συχνή παρουσία στην ΣΠΠ) εκτιμάται ότι ο πληθυσμός τους και το εύρος εξάπλωσής τους στην περιοχή καθώς και η εξαιρετική ή καλή στις περισσότερες περιπτώσεις κατάσταση διατήρησής τους, δεν θα επηρεαστεί σημαντικά από την εφαρμογή του Σχεδίου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, εκτιμάται ότι η εφαρμογή του Σχεδίου δεν δύναται:

- Να ελαττώσει σημαντικά την έκταση ή να κατακερματίσει τα ενδιαίτηματα της ΣΠΠ απειλώντας την ακεραιότητά τους, καθώς και να επηρεάσει την αντιπροσωπευτικότητα και το βαθμό διατήρησης της δομής και των οικολογικών λειτουργιών τους.
- Να μειώσει σημαντικά το μέγεθος ή την πυκνότητα του πληθυσμού των ειδών ή να επηρεάσει την ισορροπία μεταξύ των ειδών ή να επηρεάσει το βαθμό απομόνωσής τους.
- Να προξενήσει αλλαγές σε ζωτικής σημασίας παραμέτρους, οι οποίες καθορίζουν πως λειτουργεί η οικεία ΣΠΠ.
- Να απειλήσει συνολικά την κατάσταση διατήρησης της ΣΠΠ «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγανδρου».

Με βάση τα παραπάνω δεν κρίνεται σκόπιμο να προχωρήσει περαιτέρω η δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων στην εξέταση του έργου βάσει της 4ης παραγράφου του Άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

5 ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Σύμφωνα με την ανάλυση του προηγούμενου κεφαλαίου καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι από την εφαρμογή του ΕΣΧΑΣΕ δεν θίγεται η συνοχή της υπό μελέτη ΣΠ GR157 «Νησιωτικό Σύμπλεγμα Ίου-Σίκινου-Φολέγναδρου». Παρ' όλα αυτά παρακάτω παραθέτουμε κάποιους γενικούς όρους για την προληπτική προστασία της ορνιθοπανίδας από την υλοποίηση του προτεινόμενου Σχεδίου.

5.1 Καταγραφή προτεινόμενων μέτρων, όρων και περιορισμών

- Στην φάση κατασκευής να ληφθούν όλα τα τεχνικά μέτρα για τον περιορισμό της εκπομπής σκόνης, θορύβου και δονήσεων από τις θέσεις όπου εκτελούνται κατασκευαστικές εργασίες στην ευρύτερη περιοχή.
- Θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για την διατήρηση της υγιούς υφιστάμενης βλάστησης στις περιοχές που δεν είναι απαραίτητη η απομάκρυνσή της για την κατασκευή των έργων του προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ.
- Για την άμβλυση των όποιων αρνητικών επιπτώσεων των έργων του προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ στην υφιστάμενη βλάστηση, η ακριβής χωροθέτηση των κοινόχρηστων χώρων, η οποία θα πραγματοποιηθεί στη φάση της πολεοδομικής μελέτης και θα αξιολογηθεί στο πλαίσιο της σχετικής ΜΠΕ, θα πρέπει να γίνει με τρόπο ώστε να διατηρείται και αξιοποιείται κατά το δυνατόν η υφιστάμενη βλάστηση.
- Μετά το πέρας της κατασκευής θα φυτευθούν κατά το δυνατόν όλες οι διαθέσιμες επιφάνειες, Για αυτό τον σκοπό θα επιλεγούν είδη χλωρίδας τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις τοπικές βιοκλιματικές συνθήκες. Κατά προτεραιότητα προτείνεται η φύτευση ειδών χλωρίδας παρεμφερών με αυτά που φύονται στην περιοχή, καθώς παρουσιάζουν ικανοποιητική ανάπτυξη.
- Δημιουργία ζωνών εργασίας ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επιπτώσεις περιορίζονται σε αυτές τις περιοχές και να αποφεύγονται οι άσκοπες εκχερσώσεις και αποψιλώσεις της υπάρχουσας βλάστησης.
- Μέριμνα για προσωρινή και τελική απόθεση των υλικών κατασκευής και των πλεοναζόντων υλικών εκσκαφής σε κατάλληλα διαμορφωμένες θέσεις οι οποίες θα χωροθετούνται εκτός σημείων διατροφής και διαμονής των χαρακτηριστικών ειδών της περιοχής.
- Διαμόρφωση των εργοταξιακών εγκαταστάσεων κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην εμποδίζεται η ελεύθερη διέλευση των χαρακτηριστικών ειδών της περιοχής και ο αποκλεισμός τους από τα ενδιαιτήματα διατροφής, διαμονής και αναπαραγωγής.

- Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων στη χλωρίδα της περιοχής θα εξαλείψει παράλληλα και τις επιπτώσεις της ορνιθοπανίδας. Με την επαναφύτευση της βλάστησης στις επιφάνειες που θίχτηκαν, θα δημιουργηθούν και πάλι, με το πέρασμα του χρόνου, οι ιδανικές συνθήκες για τη διαβίωση της ορνιθοπανίδας (φωλεοποίηση, τροφή, απόκρυψη).
- Κατά την λειτουργία των έργων του προτεινόμενου Σχεδίου να πραγματοποιείται τακτική συντήρηση της υφιστάμενης βλάστησης που φύεται στην περιοχή εφαρμογής και των νέων φυτεύσεων που θα πραγματοποιηθούν. Οι εργασίες συντήρησης περιλαμβάνουν τα εξής στάδια: λίπανση, κλάδεμα, απομάκρυνση ζιζανίων, καθαρισμό, καταπολέμηση ασθενειών και υποσύλωση.

5.2 Καταγραφή τρόπου παρακολούθησης και πιθανής αναθεώρησης κάθε προτεινόμενου μέτρου

Η εφαρμογή των μέτρων αντιμετώπισης όπως προτείνονται παραπάνω σε συνδυασμό με την ορθή εφαρμογή των όρων, μέτρων και περιορισμών, έχουν ως αποτέλεσμα την αποφυγή ή ελαχιστοποίηση οποιας απώλειας σημαντικών εκτάσεων βασικών ενδιαιτημάτων για τα είδη ορνιθοπανίδας.

6 ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Σημασία αντισταθμιστικών μέτρων και πότε απαιτείται η εξέτασή τους:

Τα αντισταθμιστικά μέτρα (Ν. 4014/11 άρθρο 10 παράγραφος 4) πρέπει να εξετάζονται μόνο στην περίπτωση εξακρίβωσης αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, οι οποίες θα μπορούσαν να θίξουν την ακεραιότητα μιας σημαντικής οικολογικά περιοχής. Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση και εφαρμογή τους αντιστοιχούν στις επιπτώσεις επί συγκεκριμένων ειδών και ενδιαιτημάτων σε περίπτωση υποβάθμισης ή μείωσης αυτών και προβλέπουν στην διατήρησή τους σε ικανοποιητική κατάσταση.

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν και αναλύθηκαν στην παρούσα μελέτη:

- Δεν αναμένεται σημαντική απώλεια ενδιαιτημάτων στην περιοχή μελέτης σαν συνέπεια της εφαρμογής του ΕΣΧΑΣΕ και των χρήσεων που προτείνει.
- Δεν αναμένονται σημαντικής έντασης επιπτώσεις στα χαρακτηριστικά είδη ορνιθοπανίδας της περιοχής μετά και τη λήψη μέτρων που περιγράφηκαν.
- Δεν αναμένεται επίπτωση στην ακεραιότητα του τόπου από την εφαρμογή του ΕΣΧΑΣΕ.

Συνεπώς από την από την υλοποίηση του προτεινόμενου Σχεδίου δεν προκύπτει η ανάγκη για λήψη αντισταθμιστικών μέτρων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΠΑΝ. ΙΩΑΝΝΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΥ
ΛΙΜΕΝΑΣ ΜΕΣΤΩΝ, ΧΙΟΣ 82102
ΤΗΛ: 6997026001
ΑΦΜ: 124180342 - ΔΟΥ ΧΙΟΥ 7411

ΙΩΑΝΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
Περιβαλλοντολόγος

Δ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ και συνεργάτες Ο.Ε.
μελέτες για το περιβάλλον
ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕΛΕΤΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΕΡΓΩΝ
ΤΗΝΟΥ 2, ΧΩΛΑΡΓΟΣ 155 62
ΤΗΛ.: 210 6540788, fax: 210 6538615, e-mail: dargy@otenet.gr
Α.Φ.Μ. 998855846, ΔΟΥ ΧΩΛΑΡΓΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Πολιτικός Μηχανικός-Υγιεινολόγος

7 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- <http://filotis.itia.ntua.gr/home/>
- <http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/art17/envrfzupg> Διαχείριση των Περιοχών του Δικτύου NATURA 2000 – Οι διατάξεις του άρθρου 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τα ενδιαιτήματα – Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2000.
- Προσδιορισμός συμβατών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα είδη χαρακτηρισμού των Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας-Παραδοτέο 3, Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. – Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, 2009
- Προσδιορισμός συμβατών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα είδη χαρακτηρισμού των Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας-Παραδοτέο 7, Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. – Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, 2009
- Προσδιορισμός συμβατών δραστηριοτήτων σε σχέση με τα είδη χαρακτηρισμού των Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Ορνιθοπανίδας-Παραδοτέο 8- Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. – Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, 2009
- Bourdakis, S. 2003. Localization and mapping of breeding areas and colonies